herpy

SCYNKI

Emerald Skink

Lamprolepis smaragdina

Lamprolepis smaragdina to smukły, dzienny scynk, który żyje na drzewach na wyspach Azji Południowo-Wschodniej i zachodniego Pacyfiku. Zwykle jest szmaragdowozielony, z brązowymi, białokropkowanymi tylnymi nogami, i większość czasu spędza na pniach i gałęziach. W terrarium potrzebuje wysokości, ciepła, silnego UVB i wysokiej wilgotności, a najlepiej sprawdza się jako zwierzę do obserwacji.

Rodzina: Scincidae Dawna nazwa: *Dasia smaragdina; Lygosoma smaragdinum*

NAJWAŻNIEJSZE FAKTY

ZWIERZĘ

Wielkość dorosłego osobnika	**20-25 cm** długość całkowita z ogonem
Długość życia	**7-12 lat**
Aktywność	**Za dnia**
Tryb życia	**Nadrzewny**
Środowisko	**Las deszczowy**
Trudność	**Średnio zaawansowany**

HODOWLA

Min. terrarium	**60 × 45 × 90 cm** D × S × W dla 1 dorosłego osobnika
Temperatura w dzień	**24-29 °C**
Miejsce wygrzewania	**33-36 °C**
Temperatura w nocy	**20-25 °C**
Wilgotność	**70-100%**
Woda	**Miska z wodą**
UVB	**Niezbędne** Strefa Fergusona 2
Pokarm	**Owady, owoce i gotowa karma**
Utrzymanie	**Pojedynczo lub w grupach**

ROZMNAŻANIE

Rozmnażanie	**Jajorodny**
Dojrzałość płciowa	**9-13 miesięcy**
Wielkość zniesienia	**1-2 jaj**
Inkubacja	**69-100 dni** przy 26-29 °C

OCHRONA I FORMALNOŚCI

CITES	**Niewymieniony**
Załącznik unijny	**Niewymieniony**
IUCN	**Najmniejszej troski (LC)**

O gatunku

Lamprolepis smaragdina to smukły scynk o spiczastej głowie, długich palcach i gładkich, okrągłych łuskach. Barwa podstawowa jest lśniąco zielona, często z brązowymi tylnymi nogami nakrapianymi na biało i żółtymi powiekami wokół czarnych oczu. Ubarwienie jest bardzo zmienne: niektóre osobniki są czarno nakrapiane, częściowo brązowe lub całkiem brązowe, a na niektórych wyspach występują osobniki niemal niebieskie. Spód ciała jest jaśniejszy. Ogon jest do półtora raza dłuższy od ciała i może zostać odrzucony, gdy zwierzę zostanie schwytane.

Gatunek osiąga 20-25 cm długości łącznie z ogonem, a ciało od pyska do kloaki mierzy do 12 cm. Samce są terytorialne i bronią obszaru, na którym przebywa kilka samic. Zarówno podczas obrony terytorium, jak i w trakcie zalotów samce kiwają głową.

Nazwa smaragdina oznacza po łacinie szmaragdowozielony i odnosi się do barwy. Nazwa rodzajowa *Lamprolepis* pochodzi prawdopodobnie od greckiego słowa oznaczającego lśniący i słowa oznaczającego łuskę, co pasuje do gładkich, błyszczących łusek. *L. smaragdina* łatwo rozpoznać, ale dzieli się na kilka podgatunków i form lokalnych, które w handlu występują pod tą samą nazwą. Najbardziej odmienne populacje żyją na Sulawesi. Gatunek jest płochliwy i szybki i najlepiej traktować go jako zwierzę do oglądania, a nie do brania na ręce.

Występowanie i środowisko

Lamprolepis smaragdina ma bardzo duży zasięg występowania. Spotyka się go na Filipinach, w dużej części Indonezji (od Lombok i Sulawesi po Moluki i Nową Gwineę), w Timorze Wschodnim, na Archipelagu Bismarcka i Wyspach Admiralicji, na Wyspach Salomona (łącznie z wyspami Santa Cruz) i dalej przez Palau i Karoliny w Mikronezji aż po Wyspy Marshalla. Gatunek rozprzestrzenił się przez morze nawet na bardzo małe wyspy, a populacje na odległych wyspach Pacyfiku są najmłodsze. Na Saipanie w Marianach Północnych został introdukowany.

> **Naturalny zasięg:** Filipiny, Indonezja, Papua-Nowa Gwinea, Wyspy Salomona, Mikronezja, Wyspy Marshalla, Palau i Timor Wschodni.

ŚRODOWISKO

Lamprolepis smaragdina jest związany z drzewami. Występuje w nizinnych lasach o otwartym sklepieniu, w namorzynach, na plantacjach palm kokosowych oraz na drzewach w ogrodach i parkach, i niemal całe życie spędza na pniach i gałęziach. Gatunek preferuje nagie pnie bez pnączy i jest pospolity w przekształconym krajobrazie przybrzeżnym, często na plantacjach palm.

Klimat jest tropikalny, z ciepłymi i wilgotnymi dobami. W ciągu dnia zwierzę wygrzewa się na jasnych pniach i gałęziach, utrzymując temperaturę ciała około 30 °C, i poluje na owady w listowiu i na korze. Pokarm stanowią głównie stawonogi, czasem małe gekony i scynki, a także trochę owoców.

Hodowla

TERRARIUM

Pojedynczy dorosły *Lamprolepis smaragdina* potrzebuje terrarium o wymiarach co najmniej 60 × 45 × 90 cm (długość × szerokość × wysokość), a większe jest lepsze, zwłaszcza na wysokość. Gatunek jest nadrzewny, więc wysokość jest ważniejsza niż powierzchnia dna. Terrarium otwierane od frontu, nieprzezroczyste ze wszystkich stron oprócz przedniej, zapewnia zwierzęciu więcej spokoju i jest łatwiej dostępne. Wentylacja musi być dobra, aby powietrze nie stawało się zastałe i stęchłe.

Podłoże ma przede wszystkim utrzymywać wilgoć i amortyzować upadki. Użyj warstwy 5-10 cm wilgotnego włókna kokosowego lub torfowca, ewentualnie z warstwą liści na wierzchu, i wymieniaj podłoże całkowicie co najmniej raz w miesiącu, jeśli nie jest bioaktywne. Podłoże bioaktywne wymaga grubszej warstwy i żywych roślin.

Urządź terrarium z dużą liczbą gałęzi, korka i lian na wszystkich wysokościach, aby zwierzę mogło się wspinać i regulować temperaturę. Gruba gałąź pod źródłem ciepła służy jako miejsce do wygrzewania. Nietoksyczne rośliny tropikalne, takie jak epipremnum, filodendron i bromelie, dają kryjówki i pomagają utrzymać wilgotność. Samce i samice trzymaj razem tylko wtedy, gdy planujesz rozmnażanie.

Czytaj więcej: Ciepło i temperatura Czytaj więcej: Wilgotność, zraszanie i wentylacja Czytaj więcej: Budowa terrarium i podłoże bioaktywne

TEMPERATURA

Miejsce do wygrzewania dla *Lamprolepis smaragdina* powinno mieć około 35 °C, mierzone bezpośrednio na gałęzi cyfrowym termometrem z sondą. Chłodna strona powinna mieć 24-29 °C, a w nocy temperatura powinna wynosić 20-25 °C. Na noc źródło ciepła się wyłącza. Najcieplejsza strefa znajduje się na górze pod lampą, a najchłodniejsza na dole, dlatego elementy do wspinaczki muszą być na wszystkich wysokościach.

Żarówka halogenowa lub grzewcza 60 W w oprawie z ceramiczną oprawką zwykle wystarcza dla jednego zwierzęcia; ściemniacz lub termostat utrzyma miejsce do wygrzewania na właściwym poziomie. Jeśli miejsce do wygrzewania jest za gorące, wymień żarówkę na słabszą, a jeśli za zimne, potrzebna jest mocniejsza. Promienniki ceramiczne i kolorowe żarówki są mniej odpowiednie, ponieważ dzienny scynk potrzebuje światła i ciepła promieniowania.

WILGOTNOŚĆ I WODA

Wilgotność w terrarium dla *Lamprolepis smaragdina* powinna wynosić około 70 % w ciągu dnia i wzrastać do 100 % w nocy. Zraszaj terrarium rano i wieczorem, najlepiej po zmroku, a po południu możesz zrosić je ponownie lekko. Automatyczny system zraszający bardzo ułatwia pracę w tak wysokim terrarium, a zwierzę pije krople osiadające na liściach i gałęziach.

Mierz wilgotność cyfrowym higrometrem z sondą umieszczoną w środku terrarium. Zbyt niska wilgotność prowadzi do problemów zdrowotnych, ale to samo dotyczy zbyt słabej wentylacji, dlatego terrarium musi móc trochę przeschnąć między zraszaniami. Jeśli używasz zamgławiacza, powinien pracować na wodzie destylowanej, tylko w nocy, i trzeba go regularnie czyścić. Postaw też płytką miskę z czystą wodą przy miejscu karmienia. Wymieniaj wodę codziennie i szoruj miskę co tydzień.

OŚWIETLENIE I UVB

Lamprolepis smaragdina jest aktywny w dzień i żyje na nasłonecznionych drzewach, dlatego potrzebuje silnego UVB i mocnego światła. Użyj świetlówki T5 6 % (strefa Fergusona 2) w oprawie z odbłyśnikiem, obejmującej większą część długości terrarium, i umieść miejsce do wygrzewania 20-30 cm pod świetlówką. W niskich terrariach lepsza jest kompaktowa świetlówka blisko miejsca do wygrzewania. Indeks UV w miejscu do wygrzewania powinien wynosić 2-3. Mierz go miernikiem UV i wymieniaj świetlówkę co 12 miesięcy.

Szkło i plastik blokują UVB, więc okno nie daje UVB. Dodaj mocne białe światło o temperaturze barwowej około 6500 K, np. świetlówkę T5 HO lub listwę LED, zwłaszcza jeśli w terrarium są żywe rośliny. Światło powinno być włączone przez 11-13 godzin na dobę i zmieniać się zgodnie z porą roku.

Czytaj więcej: Światło i UVB

ŻYWIENIE

Lamprolepis smaragdina jest przede wszystkim owadożerny, ale zjada też trochę owoców i kwiatów. Podstawą diety mogą być świerszcze, karaczany (np. *Blaptica dubia*), szarańcza i inne różnorodne owady. Raz w tygodniu można zaoferować małą miseczkę z pokarmem owocowym dla nadrzewnych gekonów. Urozmaicenie jest ważne.

Młode zwierzęta karmi się codziennie, dorosłe co drugi dzień. Podawaj tyle owadów, ile zwierzę zje w pięć minut, najlepiej z pęsety z miękkimi końcówkami. Ofiary mogą być co najwyżej nieco mniejsze od głowy zwierzęcia. Przez dwa-trzy dni przed karmieniem podkarmiaj owady pożywnym pokarmem. Przy każdym karmieniu lekko oprósz je mieszanką wapnia i multiwitaminy. Wodę do picia zwierzę uzyskuje ze zraszania, ale miska z czystą wodą musi zawsze stać w terrarium.

Czytaj więcej: Zwierzęta karmowe: utrzymanie i hodowla Czytaj więcej: Wapń, witaminy i suplementy

ZACHOWANIE I OBCHODZENIE SIĘ ZE ZWIERZĘCIEM

Lamprolepis smaragdina jest szybki i płochliwy i lepiej nadaje się do obserwacji niż do brania na ręce. Nowe zwierzę powinno mieć co najmniej dwa tygodnie spokoju. Jeśli po tym czasie nie je, przed jakąkolwiek manipulacją powinno trafić do weterynarza. Przyzwyczaj je do brania owadów z pęsety i pozwól mu samodzielnie wejść na dłoń lub ramię, jeśli trzeba je przenieść. Nigdy nie chwytaj go od góry, bo odbiera to jako atak drapieżnika i może odrzucić ogon.

Gatunek można trzymać pojedynczo lub w grupach w odpowiednio większym terrarium. Samce są terytorialne i nie wolno trzymać ich z innymi samcami. Jeśli zwierzęta nie mają dość miejsca, by schodzić sobie z drogi, dochodzi do konfliktów.

Rozmnażanie

DOJRZAŁOŚĆ PŁCIOWA I OKREŚLANIE PŁCI

Lamprolepis smaragdina osiąga dojrzałość płciową w wieku 9-13 miesięcy. Różnice między płciami są niewielkie: samce są terytorialne i można je rozpoznać po zachowaniu, a dojrzały samiec jest zwykle masywniej zbudowany niż samica. Pewne określenie płci wymaga weterynarza z doświadczeniem w leczeniu gadów.

GODY I KOPULACJA

Rozmnażanie *Lamprolepis smaragdina* w terrariach jest opisane tylko skąpo. Samca i jedną lub kilka samic trzyma się razem w dużym, wysokim terrarium z wieloma kryjówkami i możliwościami wspinaczki, aby samice mogły schodzić samcowi z drogi. Podczas zalotów samiec kiwa głową. Samce trzymaj osobno, ponieważ bronią terytorium.

SKŁADANIE JAJ I ZNIESIENIA

Lamprolepis smaragdina składa jaja, zwykle 1-2 naraz. Samica składa je pod luźną korą, dlatego w terrarium powinny być luźne płaty korka i pojemnik do składania jaj z wilgotną, luźną ziemią lub mchem. Ile zniesień samica ma w ciągu roku, nie zostało udokumentowane. W okresie składania jaj kontroluj masę ciała samicy i przyjmowanie wapnia.

INKUBACJA

Młode wykluwają się po 69-100 dniach. Wyjmij jaja ostrożnie, nie obracając ich, i umieść je do połowy zakopane w wilgotnym wermikulicie lub torfowcu w lekko wentylowanym pojemniku. Temperatura inkubacji nie została udokumentowana dla tego gatunku; 26-29 °C odpowiada tropikalnym, nadrzewnym scynkom i jest wartością szacunkową. Mech powinien być wilgotny, ale nie mokry.

Czytaj więcej: Inkubacja jaj

ODCHÓW MŁODYCH

Młode mają podobne ubarwienie jak dorosłe i karmi się je tak jak dorosłe, ale mniejszymi ofiarami i codziennie. Podawaj małe świerszcze, skoczogonki i inne drobne owady, a pokarm oprószaj wapniem z witaminą D3. Trzymaj młode w małym, wysokim terrarium z taką samą temperaturą, wilgotnością i UVB jak dorosłe. Trzymaj je osobno od dorosłych, jeśli nie ma wystarczająco dużo miejsca.

Zdrowie i częste błędy

O chorobach tego gatunku istnieje niewiele konkretnej wiedzy. Typowe problemy i zapobieganie:

- Odwapnienie kości i osłabienie przy niedoborze UVB, wapnia i witaminy D3. Stosuj silne UVB, wymieniaj świetlówkę co 12 miesięcy i oprószaj pokarm wapniem i multiwitaminą.
- Problemy z drogami oddechowymi i skórą przy zastałym, zbyt wilgotnym powietrzu bez wentylacji. Zapewnij dobrą wentylację i okres przeschnięcia między zraszaniami.
- Odwodnienie przy zbyt niskiej wilgotności. Matowe oczy i wiotkie ciało świadczą o zbyt małej wilgotności.
- Pasożyty u nowo zakupionych zwierząt, zwłaszcza odłowionych z natury. Trzymaj nowe zwierzęta na kwarantannie i zleć badanie próbki kału weterynarzowi z doświadczeniem w leczeniu gadów.
- Utrata ogona w wyniku przestraszenia lub niewłaściwego obchodzenia się ze zwierzęciem. Ogon odrasta tylko częściowo.

Zdrowe zwierzę jest czujne, ma jasne oczy i jędrne, zaokrąglone ciało. Zgłoś się do weterynarza, jeśli zwierzę traci na wadze, nie je lub jest ospałe.

Czytaj więcej: Kwarantanna i higiena Czytaj więcej: Zakup zwierząt: odchów, odłów i transport

Zawsze pytaj kogoś, kto się zna

Ten poradnik to dobry punkt wyjścia, ale nie zastąpi doświadczenia. Zwierzęta są różne, a wielu najważniejszych rzeczy można się nauczyć tylko od ludzi, którzy od lat hodują dany gatunek. Porozmawiaj z hodowcą, doświadczonym terrarystą lub weterynarzem, który zna gady i płazy, zanim kupisz zwierzę - i ponownie, gdy coś wygląda niepokojąco.